

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Krisztológia és szoteriológia / de Deo redemptore

Egyetemi tanév 2026-2027

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2. Kar	Római Katolikus Teológia Kar
1.3. Intézet	Római Katolikus Didaktikai Teológia Intézet
1.4. Szakterület	Teológia
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Római Katolikus Didaktikai Teológia / Roman Catholic Didactic Theology / Teologie Romano-Catolică Didactică
1.7. Képzési forma	Nappali tagozat

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	Krisztológia és szoteriológia / de Deo redemptore / Christology and soterology / de Deo redemptore / Cristologie și soterologie / de Deo redemptore	A tantárgy kódja	RLM1113
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	Dr. András Szabolcs		
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. András Szabolcs		
2.4. Tanulmányi év	II	2.5. Félév	3
2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7. Tantárgy rendszere	Kötelező
2.8. Tantárgy típusa	Alaptárgy (DF)		

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1. Heti óraszám	4	melyből: 3.2. előadás	2; 3.3. szeminárium/labor/projekt: 2
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	56	melyből: 3.5. előadás	28; 3.6. szeminárium/labor: 28
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása			óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása (ET)			24
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás			18
Szemináriumok/laborok/projektek, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása			21
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)			4
Vizsgák			2
Más tevékenységek: kétirányú kommunikáció a tárgyfelelőssel / tutorral			0
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszama			69
3.8. A félév összóraszama			125
3.9. Kreditszám			5

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. tantervi	Az egyháztörténeti, patológiai és filozófiai bevezető tárgyak teljesítése; általános teológiai alapismeretek és bevezető szintű szentírástudományi ismeretek.
4.2. kompetenciabeli	Akadémiai teológiai szövegek olvasásának képessége és a dogmatikai terminológia elemi használata.

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Táblával, számítógéppel és videoprojektorral felszerelt előadóterem; internet-hozzáférés és online platform az anyagok és a kommunikáció számára.
5.2. A szeminárium/labor lebonyolításának feltételei	Táblával, számítógéppel és videoprojektorral felszerelt terem; hozzáférés bibliográfiához, patrisztikus, zsinati és tanítóhivatali szövegekhez; online platform a szövegek és feladatok megosztására.

6.1. A tanulmányi program elvégzése során elsajátított kompetenciák (a tantervből átvéve)

Szakmai kompetenciák	Kompetencia
Kompetencia kódja	Kompetencia
CP1	C1. A római katolikus teológia és a Katolikus Egyház alapvető etikai elveinek bemutatása a didaktikai tevékenységben. C1.1. A Római Katolikus Egyház eszmerendszereinek és etikai elveinek magyarázata és értelmezése a didaktikai tevékenységben.
CP4	C4. A vallási és kulturális kontextus azonosítása és elemzése közösségekben, többfélekezetű környezetben, valamint bekapcsolódás pasztorális és közösségi tevékenységekbe. C4.1. A katolikus tanítás és az Egyház erkölcsi elveinek bemutatása akadémiai követelmények szerint. C4.2. Nyitott párbeszéd folytatásának képessége más felekezetekkel és a társadalommal.
Transzverzális kompetenciák	Kompetencia
CT1	C1. A szakmai feladatok határidőre, pontosan, hatékonyan és felelősségteljesen történő teljesítése, az etikai és szakmai deontológiai elvek tiszteletben tartásával. C1.1. A szakmai feladatok felelős végrehajtása.

	C1.2. A didaktikai és kutatási tevékenységek végzése a szakmai etika és deontológia normáinak tiszteletben tartásával.
CT3	C3. A szakmai képzés iránti szükséglet önértékelése, valamint a személyes és szakmai fejlődés erőforrásainak és módjainak azonosítása a munkaerőpiaci követelményekhez való beilleszkedés és alkalmazkodás céljából.

6.2. A tanulmányi programra jellemző képzési eredmények (a tantervből átvéve)

Kompetencia kódja	Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)	Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
CP1	Leírja a bibliai szövegek tartalmát és történetét, valamint azok szó szerinti és szimbolikus üzenetét. Megérti és magyarázza a katolikus tanítás központi teológiai fogalmait, integrálva a bibliai, dogmatikai és történeti perspektívát.	Alkalmazza az exegetikai módszereket, segédtudományok segítségével is. Kritikusan értelmezi a bibliai szövegeket és a tanítóhivatali dokumentumokat, megfelelő hermeneutikai elvek és vallástudományi kutatási módszerek alkalmazásával.
CP4	Szisztematikusan és racionálisan leír alapvető vallási és teológiai fogalmakat, valamint a bibliai szövegek tartalmát, történetét és szó szerinti, illetve szimbolikus üzenetét.	Szisztematikusan elemez teológiai elméleteket és fogalmakat, nyitott a vitatott témákról folytatott párbeszédre vallási toleranciával, és keresi a több vallási csoport számára közös keresztény alapokat.

7. Tárgy-specifikus tanulási eredmények

Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)
1. A hallgató meghatározza a katolikus krisztológia és szoteriológia alapfogalmait: megtestesülés, hűposztatikus egység, természet, személy, üdvösség, megváltás, kegyelem és közvetítés.
2. A hallgató magyarázza a Jézus Krisztusba vetett hit bibliai alapjait: Jézus mint Messiás, Isten Fia, valóságos Isten és valóságos ember.
3. A hallgató bemutatja a krisztológiai tanítás történeti fejlődését az ősegyháztól az egyetemes zsinatokon át a modern és kortárs teológiai reflexióig.
4. A hallgató rendszerezetten ismerteti a katolikus tanítást Krisztus személyéről és üdvözítő művéről, és felismeri a más keresztény felekezetekkel való konvergenciákat és különbségeket.
Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
1. A hallgató kritikusan elemez krisztológiai és szoteriológiai szempontból releváns bibliai, patrisztikus, zsinati, tanítóhivatali és teológiai szövegeket.
2. A hallgató helyesen használja a dogmatikai terminológiát Krisztus személyéről és az ember üdvösségéről szóló szóbeli és írásbeli érvelésben.
3. A hallgató összehasonlítja különböző teológiai és felekezeti értelmezéseket, és koherens módon, akadémiai és didaktikai nyelven mutatja be a katolikus tanítást.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés a krisztológia és szoteriológia tanulmányozásába	Előadás, párbeszéd, problematizálás	Kortárs kérdések és a diszciplína státusza
2. A Messiás – Isten ígérete	Előadás, bibliai elemzés, párbeszéd	Őszösvetségi források
3. Jézus – aki beteljesítette az ígéreteket	Előadás, bibliai elemzés, párbeszéd	Újszövegségi források
4. Az ősegyház Jézus Krisztusról	Előadás, szövegelemzés, párbeszéd	Ókori krisztológia
5. Jézus a Fiú – egylényegű az Atyával	Előadás, doktrinális elemzés	Az egyetemes zsinatok krisztológiája
6. Jézus – az isteni Üdvözítő	Előadás, párbeszéd	A skolasztikától a modern korig
7. Jézus – Isten jelenléte	Előadás, párbeszéd	Kortárs krisztológia
8. Jézus – valóságos ember	Előadás, rendszerezés	Az egyházi tanítás rendszerezése
9. Jézus – a mi üdvözítőnk	Előadás, rendszerezés	Alapvető szoteriológia
10. Jézus – valóságos Isten	Előadás, rendszerezés	A katolikus doktrína rendszerezése
11. Az ember üdvössége	Előadás, párbeszéd, teológiai elemzés	Szoteriológiai források
12. A világ üdvössége	Előadás, párbeszéd, vita	Szoteriológiai tanítások és aktuális jelentőségük
Könyvészet – előadás	A Szentírás és a krisztológia. Pápai Biblia Bizottság, Enchiridion Vaticanum, 1984; Denzinger, Heinrich – Hünermann, Peter: Hitvallások és az egyház tanítóhivatalának megnyilatkozásai, SZIT, Budapest, 2004; A Hittani Kongregáció DOMINUS IESUS nyilatkozata Jézus Krisztus és az Egyház egyetlen és egyetemesen üdvözítő voltáról, 2000; Gál Ferenc, Jézus Krisztus a megváltó, SZIT, Budapest, 1972; Jitianu Liviu, Krisztus, az Isten-ember, Kolozsvári Egyetemi Kiadó, Kolozsvár, 2007; Joseph Ratzinger, A názáreti Jézus, I–III., SZIT, Budapest, 2008; Karl Rahner, A hit alapjai, Agapé, Szeged, 1998; Walter Kasper, Jézus a Krisztus, Vigilia, Budapest, 1996; Schneider, Theodor (szerk.): A dogmatika kézikönyve, II. kötet, Vigilia, Budapest, 1997; Vanyó László, Bevezetés az ókeresztény kor dogmatörténetébe, SZIT, Budapest, 1998.	

8.2 Szeminárium / labor

Szeminárium / labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Krisztus személye apokrif szövegekben	Szövegelemzés, egyéni és csoportos tevékenységek	A könyvészet a tevékenységi tervben található
2. Zsinati szövegek Krisztusról	Szövegelemzés, vita	A könyvészet a tevékenységi tervben található
3. A latin atyák Krisztusról	Szövegelemzés, egyéni és csoportos tevékenységek	Válogatott patrisztikus szövegek
4. A görög atyák Krisztusról	Szövegelemzés, egyéni és csoportos tevékenységek	Válogatott patrisztikus szövegek
5. A reformátorok Krisztusról	Összehasonlító elemzés, párbeszéd	Felekezeti perspektíva
6. Krisztológia és filozófia	Fogalmi elemzés, irányított beszélgetés	A teológia és filozófia kapcsolata
7. Jézus és Mária zsidó és muszlim szövegekben	Szövegelemzés, csoportos tevékenységek	Interreligiózus perspektíva
8. Jézus neoprotestáns szövegekben	Szövegelemzés, felekezeti összehasonlítás	A könyvészet a tevékenységi tervben található
9. Jézus politikai szövegekben	Kritikai elemzés, vita	Modern recepciók
10. Szoteriológia protestáns szövegekben	Szövegelemzés, csoportos tevékenységek	Felekezeti perspektíva
11. Zsinati források a szoteriológiáról	Tanítóhivatali dokumentumok elemzése	Zsinati és zsinat utáni szövegek
12. A szoteriológia jelentősége ma	Vita, szintézis, rövid bemutatók	Teológiai és pasztorális alkalmazhatóság
Könyvészet – szeminárium: a tevékenységi tervben megjelölt bibliai, patrisztikus, zsinati, tanítóhivatali és teológiai szövegek; az előadás könyvészetét a szeminárium alapkönyvészeteként is használandó.		

9. Értékelés

Tevékenység típusa	9.1 Értékelési kritériumok	9.2 Értékelési módszerek	9.3 Aránya a végső jegyben
9.4 Előadás	A krisztológia és szoteriológia alapfogalmainak ismerete; dogmatikai érvelési képesség; a bibliai, zsinati és tanítóhivatali források helyes használata; szintetizáló képesség.	Írásbeli vizsga: teszt, szövegelemzés és/vagy teológiai esszé. Online oktatás esetén: szóbeli vizsga vagy platformon történő értékelés.	90%
9.5 Szeminárium/labor	Aktív részvétel a szövegelemzésben; bekapcsolódás az egyéni és csoportos tevékenységekbe; a könyvészet és a szemináriumi feladatok előkészítése; érvelt teológiai értelmezés megfogalmazása.	Folyamatos értékelés: szemináriumi aktivitás, szövegelemzés, érvelt hozzászólások, esetleges feladatok/olvasási lapok.	10%
9.6 A teljesítmény minimumkövetelményei: a krisztológia és szoteriológia alapfogalmainak ismerete; a főbb bibliai források és a dogmatikai fejlődés történeti szakaszainak azonosítása; aktív részvétel az előadásokon és szemináriumokon; bekapcsolódás a szövegelemzésbe; hiányzások esetén a feladatok/dolgozatok határidőre történő leadása; legalább 5-ös osztályzat megszerzése a végső értékelésen.			

10. SDG-ikonok (Fenntartható fejlődési célok / Sustainable Development Goals)

Kiválasztott ikon: SDG 4 – Minőségi oktatás.

A fenntartható fejlődés általános ikonja								
1 FÁRÁ SÁRÁCHIE	2 FOAMETE „ZERO”	3 SÁNÁTARE SI BUNÁSTARE	4 EDUCATIE DE CALITATE	5 EGALITATE DE GEN	6 APÁ CURATÁ SI SÁNTÁTIE	7 ENERGIE CURATÁ SI LA PREȚURI ACCESSIBILE	8 MUNCÁ DECENTÁ SI CREȘTERE ECONOMICÁ	9 INDUSTRIE, INOVATIE SI INFRASTRUCTURA
			X					
10 INEGALITÁȚI REDUSE	11 ORÁȘE SI COMUNITÁȚI DURABILE	12 CONSUM SI PRODUCȚIE RESPONSABILE	13 ACȚIUNE CLIMATICÁ	14 VIAȚA ACVATICÁ	15 VIAȚA TERESTRÁ	16 PACE, JUSTITIE SI INSTITUTII EFICIENTE	17 PARTENERIATE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR	Nem alkalmazható

Kitöltés időpontja: .....

Előadás felelőse:	Szeminárium felelőse:	
Az intézeti jóváhagyás dátuma:	Intézetigazgató:	